

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Zavod za školstvo Republike Hrvatske
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POZNAVANJA
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OPĆE GIMNAZIJE

Maksimalni i ostvareni broj bodova:

I. Prijevod:

	35	%
--	-----------	----------

II. Gramatika:

	32	%
--	-----------	----------

III. Civilizacija:

	8	%
--	----------	----------

Ukupni broj bodova:

	75	%
--	-----------	----------

Članovi županijskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 25. veljače 2008.

I. Uz pomoć rječnika prevedi tekst.

Rimski car Teodozije (379.-395.) oženio je sretno sve svoje tri kćeri. Kada se našao u nevolji i zatrebao pomoć svojih kćeri uputio im je pismo.

Theodosius primae filiae epistulam, anulo suo signatam, scripsit: »Succurre mihi, quia imperio expulsus sum.« Illa enim semper dicebat se patrem plus amare quam se ipsam. Filia epistulam viro suo regi monstravit. Is: »Nostrum est«, inquit, »patrem adiuvere. Exercitum meum colligam et ei succurram, quantum potuero.« Illa autem: »Hoc«, inquit, »fieri non potest sine magnis impensis. Satis erit ei quinque milites auxilio mittere, quamdiu in exsilio fuerit.« Et filia patri scripsit: »Tantum quinque milites tibi auxilio mittere possumus.«

Imperator, cum hoc audivisset, summo dolore affectus: »Heu mihi«, inquit, »omnis spes mea posita erat in seniore filia!« Deinde secundae filiae epistulam scripsit: »Mitte mihi auxilium, quia magna inopia premor.« Illa autem marito suo suasit: »Patri solum victum et vestitum mittemus, quamdiu vixerit.«

Komentar:

succurro, 3. curri cursum alicui = pomagati nekome; **nostrum est** – pri prevođenju dodaj „dužnost“; **affectus, 3** = pogođen; **victus, us, m.** = hrana

max	35
-----	----

PRIJEVOD:

GRAMATIČKI ZADACI

1. Napiši tražene padeže navedenih sintagmi:

AK.SG.	ABL.SG.	g.pl.	abl.pl.
exercitum meum			
			omnibus diebus

max 6

2. Napiši ostale stupnjeve navedenih sintagmi u istom broju, rodu i padežu:

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
	pauperiore homine	
magnis impensis		
		dulcissimam avem

max 6

3. Nastavi niz do 3 i navedi traženi broj uz imenicu:

1. primae filiae 2. secundae filiae 3. _____ filiae

max 1

4. Prevedi:

- a) dvojicu vojnika _____
b) trojice vojnika _____

max 2

5. Napiši sintagmu tako da navedenim imenicama pridodaš zamjenicu navedenu u zagradi u istom rodu, broju i padežu:

- a) (is, ea, id) _____ tempora
b) (hic, haec, hoc) _____ porticu
c) (qui, quae, quod) _____ hominibus
d) (idem, eadem, idem) _____ virtutem

max 4

6. Oblik *mittere* svrstaj u tablicu i napiši preostale infinitive u aktivu:

PREZENT AKTIVNI	PERFEKT AKTIVNI	FUTUR AKTIVNI

max 3

7. Navedenim glagolima promijeni način:

- a) expulsus erat _____
b) scripsit _____
c) potest _____
d) viveret _____

max 4

8. Napiši glagol u konjunktivima, koji se traže, u istom licu, broju i stanju:

PREZENT	IMPERFEKT	PERFEKT	PLUSKVAMPERFEKT
			audivisset
	premeretur		

max 6

III. CIVILIZACIJA:

1. Napiši ispravno navedene poslovice:

- a) Lupum in fabula. _____
b) Aurora Musae amica. _____
c) Post Phoebum nubila. _____
d) Lapsus lingua. _____
e) Lapsus calamo. _____

2. Izbaci uljeza:

- a) Teodozije
b) Neron
c) Hadrijan
d) Romul
e) Tiberije

3. Dopuni rečenicu i odgovor napiši na latinskom jeziku.

" Etiam tu, mi fili!" dixit magnus dux Romanus _____.

4. Pueros Romulum et Remum nutriebat:

- a) lupus
b) equus
c) canis
d) lupa
e) aquila

max 8

RJEŠENJA

Prijevod

Theodosius primae filiae epistulam scripsit.	Teodozije je prvoj kćerki napisao pismo	1
anulo suo signatam:	zapečaćeno svojim prstenom:	1
»Succurre mihi,	„Pomozi mi,	1
quia imperio expulsus sum.«	jer sam istjeran iz carstva.“	1
Illa enim semper dicebat	Ona je naime uvijek govorila	1
se patrem plus amare	da (ona) oca više voli	1
quam se ipsam.	nego samu sebe (od sebe same)	1
Filia epistulam monstravit	Kćerka je pokazala pismo	1
viro suo regi.	svom mužu kralju.	1
Is inquit:	On je rekao (reče):	1
»Nostrum est	„Naša je dužnost	1
patrem adiuvere.	pomoći (da pomognemo) ocu.	1
Exercitum meum colligam	Skupit ću svoju vojsku	1
et ei succurram,	i pomoći mu	1
quantum potuero.«	koliko budem mogao.“	1
Illa autem inquit:	Ona je pak rekla (reče):	1
»Hoc fieri non potest	„Ovo se ne može dogoditi	1
sine magnis impensis.	bez velikih troškova,	1
Satis erit ei	Dosta (dovoljno) će mu biti	1
quinque milites auxilio mittere,	(po)slati u pomoć pet vojnika	1
quamdiu in exsilio fuerit.«	dokle god bude u progonstvu.“	1
Et filia patri scripsit:	I kćerka je napisala ocu:	1
»Tantum quinque milites tibi	„Samo ti pet vojnika	1
auxilio mittere possumus.«	možemo poslati u pomoć.“	1
Imperator, summo dolore affectus,	Car pogođen najvećom (najsnažnijom) boli	1
cum hoc audivisset,	kad je ovo čuo,	1
»Heu, mihi,« inquit,	„Jao meni“, reče (rekao je)	1
»omnis spes mea posita erat	„sva je moja nada bila položena	1
in seniore filia!«	u stariju kćerku!“	1
Deinde secundae filiae epistulam scripsit:	Zatim je napisao pismo drugoj kćerki:	1
»Mitte mihi auxilium,	„Pošalji mi pomoć	1
quia magna inopia premor.«	jer sam pritisnut velikom oskudicom (siromaštvom).“	1
Illa autem mariot suo suasit:	Ona je pak savjetovala svom mužu:	1
»Patri solum victum et vestitum mitemus,	„Ocu ćemo slati samo hranu i odjeću,	1
quamdiu vixerit.«	dokle god bude živio.“	1

max	35	
-----	----	--

Tekst u ovom testu nosi 60% konačnog uspjeha.

GRAMATIČKI ZADACI

1. Napiši tražene padeže navedenih sintagmi:

AK.SG.	ABL.SG.	g.pl.	abl.pl.
exercitum meum	EXERCITU MEO	EXERCITUUM MEORUM	EXERCITIBUS MEIS
OMNEM DIEM	OMNI DIE	OMNIUM DIERUM	omnibus diebus

max 6

2. Napiši ostale stupnjeve navedenih sintagmi u istom broju, rodu i padežu:

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
PAUPERE HOMINE	pauperiore homine	PAUPERRIMO HOMINE
magnis impensis	MAIORIBUS IMPENSIS	MAXIMIS IMPENSIS
DULCEM AVEM	DULCIOREM AVEM	dulcissimam avem

max 6

3. Nastavi niz do 3 i navedi traženi broj uz imenicu:

1. primae filiae
2. secundae filiae
3. TERTIAE filiae

max 1

4. Prevedi:

- c) dvojicu vojnika DUOS milites
d) trojice vojnika TRIUM militum

max 2

5. Napravi sintagmu tako da navedenim imenicama pridodaš zamjenicu navedenu u zagradi u istom rodu, broju i padežu:

- a) (is, ea, id) EA tempora
b) (hic, haec, hoc) HAC porticu
c) (qui, quae, quod) QUIBUS hominibus
d) (idem, eadem, idem) EANDEM virtutem

max 4

6. Oblik *mittere* svrstaj u tablicu i napiši preostale infinitive u aktivu:

PREZENT AKTIVNI	PERFEKT AKTIVNI	FUTUR AKTIVNI
mittere	misisse	missurus,3 (missurum) esse

max 3

7. Navedenim glagolima promijeni način:

- a) expulsus erat _____expulsus esset_____
- b) scripsit _____scripserit_____
- c) potest _____possit_____
- d) viveret _____vivebat_____

max 4

8. Napiši glagol u konjunktivima koji se traže u istom licu, broju i stanju:

PREZENT	IMPERFEKT	PERFEKT	PLUSKVAMPERFEKT
audiat	audiret	audiverit	AUDIVISSET
prematur	PREMERETUR	pressus,3 sit	pressus, 3 esset

max 6

III. CIVILIZACIJA:

1. Napiši ispravno navedene poslovice:

- a) Lupa in fabula. _____Lupus in fabula._____
- b) Aurora Musae amica. _____Aurora Musis amica._____
- c) Post Phoebum nubila. _____Post nubila Phoebus._____
- d) Lapsus lingua. _____Lapsus linguae._____
- e) Lapsus calamo. _____Lapsus calami._____

2. Izbaci uljeza:

- a) Teodozije
- b) Neron
- c) Hadrijan
- d) Romul
- e) Tiberije

3. Dopuni rečenicu i odgovor napiši na latinskom jeziku.

" Etiam tu, mi fili!" dixit magnus dux Romanus Caesar (C. Iulius Caesar).

4. Pueros Romulum et Remum nutriebat:

- a) lupus
- b) equus
- c) canis
- d) lupa
- e) aquila

max 8

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA:

Tekst		Gramatika / Civilizacija	
bodovi	%	bodovi	%
1	1,71	1	1,00
2	3,43	2	2,00
3	5,14	3	3,00
4	6,86	4	4,00
5	8,57	5	5,00
6	10,29	6	6,00
7	12,00	7	7,00
8	13,71	8	8,00
9	15,43	9	9,00
10	17,14	10	10,00
11	18,86	11	11,00
12	20,57	12	12,00
13	22,29	13	13,00
14	24,00	14	14,00
15	25,71	15	15,00
16	27,43	16	16,00
17	29,14	17	17,00
18	30,86	18	18,00
19	32,57	19	19,00
20	34,29	20	20,00
21	36,00	21	21,00
22	37,71	22	22,00
23	39,43	23	23,00
24	41,14	24	24,00
25	42,86	25	25,00
26	44,57	26	26,00
27	46,29	27	27,00
28	48,00	28	28,00
29	49,71	29	29,00
30	51,43	30	30,00
31	53,14	31	31,00
32	54,86	32	32,00
33	56,57	33	33,00
34	58,29	34	34,00
35	60,00	35	35,00
		36	36,00
		37	37,00
		38	38,00
		39	39,00
		40	40,00

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 60% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose 40% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak, isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 28 bodova na prijevodu što iznosi 48,00%, 26 bodova na gramatici što iznosi 26,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $48,00 + 26,00 = 74,00\%$.